

tioner, som fru Lundholt havde tilknytning til, diktaturet i Grækenland, Spanien, Portugal m.fl. Sådan er virkeligheden. Det har ikke noget at gøre med en teoretisk diskussion om socialisme. Det er virkelighed.

Så bliver der sagt fra den konservative ordførers side, at det sparer tid, at hun kan henvise til hr. Melchior's tale om Sovjets ekspansive karakter. Men gik den ekspansive karakter ud over, hvad man rent faktisk havde aftalt i ordningerne efter Anden Verdenskrig, eller var problemet ikke lige præcis, at man havde accepteret, at Sovjetunionen kunne behandle sin egen forgård og baggård præcis, som de ville, og at Sovjet gjorde det med invasioner i Ungarn og Tjekkoslovakiet og indgreb i alle landes politiske systemer igennem alle årene? Var det ikke det, der var problemet? Var det ikke opdelingen af verden, der var problemet?

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg skal ikke kommentere den mere idébetonede debat. Det er tiden ikke til.

Jeg kan sige, at det kan godt være, hr. Søren Søndergaard smuglede forskellige ting over grænserne. Jeg blev – forårsaget af debatten i begyndelsen af 1970'erne – til gengæld involveret i forsvaret af vores eget land, og det fandt jeg også var ganske væsentligt.

Hvad angår Sovjetunionen, så håber jeg da ikke, hr. Søren Søndergaard har opfattet min tale som noget forsvar for Sovjetunionen, tværtimod. Og vi står jo lige for øjeblikket med debatten omkring de baltiske lande, som om nogen har mærket Sovjetunionens undertrykkelse, som om nogen har behov for, at Danmark støtter dem aktivt nu, for at de kan bevare deres frihed, for at de også kan føle, hvad det var, vi andre heldigvis ved hjælp af vores allierede fik adgang til i 1945, hvilket de baltiske lande ikke gjorde. Så jeg føler ikke, at eksemplet er helt relevant.

Gert Petersen (SF):

Den umiddelbare anledning til denne debat er, at DUPI's store undersøgelse af dansk atompolitik op til 1968 – i sig selv en grundig og informativ undersøgelse – lider under en svagheit, som ikke skyldes forskerne, men det kommissorium, som de fik dikteret, og som sætter slutningen i 1968.

Efter den tid er der jo ingen problemer, får vi at vide, der er ikke noget at undersøge. Selvføl-

gelig, hvis uafhængige forskere har lyst til det, så kan de da gøre det, men fra regeringens og Folketingets side er der ikke nogen grund til at sætte noget i gang. Det er, hvad vi hører udenrigsministeren fortælle os, det er, hvad vi hører fra Venstre og De Konservative og den socialdemokratiske ordfører.

Jeg må sige, jeg tror mere på den forklaring, jeg den 26. januar i år kunne læse i en under rubrik i Politiken, den lød sålunde:

»Slipper H.C. Hansens brev ud, vil det trække et væld af ubehageligheder med sig,« advarede en topembedsmand for to år siden. Han vidste besked. I dag blokerer regeringen, Venstre og De Konservative for, at befolkningen kan få klar besked om politikernes dobbeltspil helt frem til i dag.

Selve sagen om atomoprustningen af Grønland er rimeligt belyst i DUPI-redegørelsen. Det står fast, at et halvt år efter, at Danmarks statsminister havde erklæret, at Danmark skulle være atomvåbenfrit, så fik han en henvendelse fra USA om eventuel atomoprustning af Thulebasen. Og han svarede i dybeste hemmelighed på en måde, som USA måtte opfatte som en accept.

Efter H.C. Hansens død blev sagen håndteret videre af nogle ganske få topembedsmænd og endnu færre toppolitikere, bl.a. Jens Otto Krag, på en for USA fuldt tilfredsstillende måde.

Samtidig med – og det er så pointen – at disse politikere forsikrede befolkningen om, at dansk territorium var holdt uden for atomoprustningen. Det var et klokkeklart dobbeltspil, som først blev afsluttet, da man var så uheldig, at et amerikansk atomfly var frækt nok til i fuld offentlighed at styrte ned ved Thule i 1968.

Men Danmarks nej til atomvåben gjaldt jo også de danske farvande og havne, som det var fastslået af Jens Otto Krag, statsminister i 1963. Her aflagde allierede krigsskibe af og til besøg, og flere af dem var af en type, man godt kunne mistænke for at have atomvåben om bord.

Ifølge officiel dansk politik måtte de ikke have det. Men kunne man være sikker på, at de ikke havde det? Nej, det kunne man ikke. Og hvad der er virkelig forbløffende: det ønskede man heller ikke at være sikker på.

I sit svar i dag nøjes udenrigsministeren med at henvise til, som han siger, den grundige behandling i DUPI's hvidbog. Men denne grundige behandling fortjener nu en lidt nærmere omtale, synes jeg.